Impressieverslag bijeenkomst Start N279 Veghel - Asten
Raadsleden en leden Provinciale Staten, 8 mei 2024

Provincie Noord-Brabant

De provincie en regionale partners hechten veel belang aan een goede bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid op en rondom de N279 tussen Veghel en Asten. Door de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) in december 2021 hebben de plannen uit het verleden de eindstreep niet gehaald. Daarom dient een geheel nieuw plan opgesteld te worden. De provincie start 23 mei 2024 met de formele procedure daarvoor. Vooruitlopend daarop organiseerde provincie op 8 en 15 mei 2024 bijeenkomsten voor Raads- en statenleden, om hen als algemeen bestuur nader te informeren over het (inhoudelijk en participatie)proces van de N279 en hierover in gesprek te gaan. Dit in lijn met de (zes) bijeenkomsten die provincie het 1e kwartaal van 2024 verzorgde voor georganiseerde groepen uit het gebied. Dit verslag geeft een impressie van de zaken die op de bijeenkomst van raads- en statenleden genoemd zijn. NB. Met het algemeen bestuur van Waterschap Aa en Maas wordt op verzoek van het waterschap op een aparte moment gesproken.

Introductie/ kennismaking via stellingen

STELLING: Ik ben hier voor het eerst versus ik was al eerder betrokken

- Driekwart van de aanwezigen was al eerder betrokken
- Je moet kiezen voor de beste oplossing en niet weg van de minste weerstand.
- N279 staat bij mijn partij hoog op de agenda. Voor ons is van belang dat neuzen de zelfde kant op gaan en er tempo wordt gemaakt
- Ik hoop dat er onderhand na 10/15 jaar eens knopen worden doorgehakt en we ergens naartoe gaan/ er iets gebeurt

STELLING: Ik ben hier vanwege een lokaal belang versus het hele project is voor mij van belang

- Het grootste deel van de aanwezigen geeft aan aanwezig te zijn vanwege lokaal belang.
- Een deelnemer nuanceert dit met de opmerking dat de problemen in de regio niet opgelost worden als we er niet regionaal naar kijken. Maar het is logisch dat mensen vervolgens daarnaast voor hun eigen gemeente gaan staan vanuit hun belang.
- Ik zie iedere dag de files rondom Veghel, en die zijn er ook verderop richting Helmond. Dat moet opgelost worden. Maar daarnaast sta ik ook voor het lokaal belang gezien de twee kerndorpen in onze gemeente die erg worstelen met sluipverkeer en nu al ingesloten worden door diverse ontwikkelingen.
- Ik sta voor het lokaal belang van Gemert-Bakel; waarvoor een goede aansluiting bij Bakel nodig is en een N279 met voldoende capaciteit (2x2). In het verleden is er naar mijn idee te weinig naar kleinere, gemeenten geluisterd.
- Kijk naar het grotere plaatje. Je kan de opgave alleen maar oplossen door het samen met elkaar te bespreken. Het alleen naar eigen belang kijken i.p.v. grotere geheel is denk ik een van de oorzaken waardoor het vorige keer spaak is gelopen. Je doet het niet tot de gemeentegrens.
- Het vorige proces was (voor inwoner Eerde) een lachtertje. Bewoners werden in begin betrokken maar vervolgens hoorden ze niets. Oproep is om bewoners en hun vertegenwoordigers op tijd te informeren zodat ze mee kunnen praten/ inbreng kunnen leveren. Veel lokale plannen zijn blijven liggen/ ten koste gegaan van het sneuvelen van de N279. Zorg dat er een plan komt en pak zaken eerder op als dat kan. Zodat mensen rust krijgen.

- Maak via de media vanaf het begin bekend dat project loopt. Project kan alleen slagen als mensen goed meegenomen worden (geïnformeerd).
- Voorkom dat mensen die gaan klagen/ tegen zijn het podium krijgen en daarmee het project ondergraven. Houd de sturende en beslissende rol bij de provincie.
- Als reactie op voorgaande het zou mooi zijn als raadsleden een rol spelen in mensen uit de omgeving erbij te betrekken/ reacties en behoeften uit omgeving aanreiken aan provincie.
- Betrek vooral dorpsraden goed. Zodat je de pijnpunten weet bij het uitstippelen van het plan. De dorpsraden zijn ook contactpersoon/ spreekbuis voor de achterban. Het kan bijdragen aan een soepeler proces als je ze goed meeneemt. Ben bewust dat gezien de grootte van de kernen (en wijken) een bepaalde oplossing een zeer ontwrichtende impact kan hebben.
  ->Als reactie op voorgaande geeft provincie aan ze graag toegankelijk wil zijn voor dorp/wijkraden en dat provincie en/of gemeente waar nodig toelichting kan geven aan dorps/wijkraden.
  ->Ook zal provincie zorgen dat duidelijk wordt gemaakt wat opgehaald is/ wat waar wel en niet mee gedaan
- Er wordt al veel en op veel verschillende niveaus gepraat over onderwerpen. Ik zoek naar hoe we balans vinden in met wie wanneer gesprek nodig is en we ook stappen kunnen maken.

STELLING. Ik heb vertrouwen in een goed proces versus er is nog heel veel nodig om het vertrouwen te laten groeien

- Ik heb vertrouwen in deze gedeputeerde en deze coalitie.
- Heel veel mensen hebben al geparticipeerd en al zo veel ingebracht. Het vertrouwen bij de bevolking moet nog groeien.
- Ik heb er veel moeite mee hoe de afwegingen gemaakt zullen worden/ of alle belangen wel goed in beeld zullen komen en afgewogen
- Ik heb met name moeite met het politieke vertrouwen (verkiezingen gemeenten en vervolgens provinciaal) met wisselingen van kleur. Risico voor continuïteit van het proces. Oplossing; proces in 2 jaar afronden.
- Ik heb met name onvoldoende vertrouwen vanuit oogpunt van financiën. Er moeten voldoende middelen zijn. Zorg dat je bij het rijk voldoende middelen krijgt.
- Provincie geeft aan dat vanuit gesprekken met georganiseerde partijen (februari/maart 2024) terug kwam dat voor groei van vertrouwen van belang is dat mensen terugzien wat met hun ideeën wel/niet wordt gedaan.

STELLING. Ik heb vooral baat bij een zorgvuldig proces waarin e.e.a. breed bekeken wordt vs ik heb vooral baat bij tempo

- Je kunt het een niet los zien van het andere. We zijn gebaat bij tempo, maar het moet ook zorgvuldig bekeken worden. Waar zit zorgvuldigheid in? Er wordt vaak gezegd 'Het moet breed bekeken worden'. Waarbij iedereen naar zijn eigen belang kijkt. Ga bij elkaar zitten, ga de dialoog met elkaar aan. Op gemeentelijk niveau. Reactie daarop/oproep om ook als partijen algemeen bestuur over eigen grenzen heen te kijken.
- Er zijn zoveel goede oplossingen die wel al eerder opgepakt kunnen worden. Dit zou moeten kunnen door slim te faseren/ opknippen. Dat moet m.i. ook zorgvuldig kunnen.
- Bij onzorgvuldigheid is kans groter dat je naar Raad van State moet. Kost veel gemeenschapsgeld als je dan vertraging oploopt. Reactie daarop: hoe zorgvuldig we het ook aanpakken, zo'n project zal altijd bij de Raad van State uitkomen.
- In bijeenkomsten belangengroepen kwam terug dat bij een plan als deze met diverse belangen je nooit iedereen tevreden kan stellen. Hoe zorgvuldig je ook werkt. Je het goed hebt gedaan als 70% van de mensen tevreden zijn.

- Het plan hoeft voor mij niet 100% klaar te zijn om aan de slag te gaan. Kijk naar de korte termijn mogelijkheden. Dat geeft lucht en vertrouwen aan omgeving
- Het (te) goed opwaarderen N279 is risicovol voor verkeers-aantrekkende werking
- Haal de Bossche politiek naar de regio en vise versa. Breng de belangen op een hoop om ze samen te bespreken. Zorg dat perspectieven bij elkaar op tafel komen om op die manier tempo te kunnen maken.
- We treden vaak niet op als één overheid. Ga niet in bezwaar naar elkaar. En probeer als overheid ook regels te versimpelen.

STELLING. Het project heeft meerwaarde voor mij (belang dat ik vertegenwoordig) ik zie kansen vs het project heeft geen meerwaarde voor mij /is voor mij niet nodig

- Het project heeft voor alle aanwezigen meerwaarde.
- Reactie daarop: 'Wat is meerwaarde?'
- Breed gedeeld wordt dat het een eenmalige kans is (aangezien het plan al voor 3e keer start) om duurzaam voor een langere termijn de leefbaarheid in de regio te borgen. Als we het niet (goed) doen dan gaat het ten koste van de leefkwaliteit. We raken economische op slot in de regio. Alles hangt daar aan vast; natuur, leefbaarheid etc.
- Misschien moeten we met elkaar concluderen dat de economische groei is bereikt. We moeten zorgen dat we kunnen voortleven. Er moet een wereld overblijven waar onze kinderen in kunnen doorleven.
- De korte termijn maatregelen en leefbaarheid van nu moeten we niet gaan scharen onder het project. Want dan gaan die pas door/starten als het grote project start. We moeten echt kijken naar korte termijn projecten.
- Ik vind de afbakening van het project eng. De aanpalende infrastructurele gevolgen zijn erg groot. In Meierijstad zitten al 3 a 4 projecten in de wachtstand door project N279.

Reactie gedeputeerde Smeulders: Iedereen heeft de intentie om snel aan te pakken, ook de provincie. Maar het proces moet zorgvuldig doorlopen worden om de schop in de grond te krijgen. Het is het grootste infra project van provincie voor komende 10 jaar. We zien de opgave breder dan alleen de weg N279. We hebben gemeenten (Helmond/ Meierijstad) gevraagd om uit te zoomen waar zij heen willen gezien hun ontwikkelingen (woningen etc). zodat we die mee kunnen nemen in planuitwerking. Of dat een groot plan moet zijn danwel anders dat zullen we moeten gaan zien, ook in relatie tot wat juridisch mogelijk is.

TOELICHTING PROJECT EN AANPAK PARTICIPATIE

De provincie licht aan de hand van sheets de stand van zaken, het projectproces en de participatieaanpak toe (zie bijlage voor de sheets).

Hieronder genoemde opmerkingen van aanwezigen danwel de reactie provincie nav gestelde vragen.

- Met schaalsprong / andere ontwikkelingen wordt rekening gehouden zo lang het vastgesteld beleid is.
- Het basisjaar van het huidige verkeersmodel is 2019 met vooruitblik naar 2040. NB. De verkeersanalyse is niet nader toegelicht, deze is te vinden www.brabant.nl/N279.
- Lesson learned nav PIP mbt verkeerscijfers is dat we iedere wijziging in verkeersmodel gaan actualiseren/ toetsen. Ook tellingen en ontwikkelingen in gemeenten volgen en zien hoe die matchen met het model. Het model is belangrijk want op basis daarvan worden ook zaken als effect op leefbaarheid en benodigde maatregelen berekend.
- Reactie provincie nav vraag op basis waarvan de selectie is gemaakt voor no regret: Het lijstje uit plan van aanpak heroriëntatie (BMC 2022; zie www.brabant.nl/N279) was langer. Gekeken is welke oplossing uitvoerbaar is zonder juridisch risico/ effect op te maken keuzes voor het grotere plan. Het betekent niet dat er geen no regret maatregelen bij kunnen gaan komen. Daarbij speelt ook aandacht voor het budget. Voorkomen moet worden dat we budget uitgeven terwijl andere zaken nog niet of onvoldoende in beeld zijn. Om te kunnen kiezen (en calculeren) is overzicht nodig van beste oplossing.

- Nav reactie op zorg of budget (245 mln) toereikend is: in de stappen die we zetten zal steeds per fase voor de oplossingen die in beeld zijn kostenramingen worden opgesteld. Die kostenramingen leveren input voor de haalbaarheid van het budget of dat er budgetspanning optreedt. Het kan zijn dat op basis van het beschikbare budget ambities moeten worden bijgesteld indien er geen budget kan worden toegevoegd. Van belang is te kijken naar het oplossend vermogen van oplossingen en wat daarvoor nodig is.
- Reactie nav opmerking dat in lijn met project Beethoven ook hier probleem voor grotere regio wordt opgelost: Het budget voor het project Beethoven is momenteel niet te koppelen aan het project N279: Als de oplossing (Voorkeursalternatief) in beeld is zullen we als regio samen moeten optrekken richting rijk voor overleg om -mocht dat nodig zijn- aanvullende financiering of aanpassingen aan het Rijkswegennet voor elkaar te boksen. Daarnaast; vanuit provincie spreken we met regionale partijen als MRE, Brainport Bereikbaar, etc. Dit doet niet het projectteam maar o.a. de gedelegeerd Opdrachtgever Strategisch adviseur van Provincie in samenwerking met de gemeenten in de regio Oost
- Nav vraag hoe breed wordt gekeken naar oplossingen (in 2010 is tunnel onder Veghel snel verworpen vanuit kosten): we gaan voor goede bereikbaarheid met voorspelbare reistijd in de spits en oplossingen die nodig zijn om dat te bereiken. Een ondertunneling kan mogelijk een van de varianten zijn die wordt onderzocht in de trechtering die moet uitmonden in een voorkeursalternatief.
- Reactie op vraag waarom leefbaarheid geen apart doel is (ipv genoemd in de combinatie met andere belangen): Leefbaarheid is een projectdoelstelling maar ook een breed begrip. De weg is een belangrijke robuuste rand. Het wordt een uitdaging om vanuit de projectdoelstellingen voor alle locaties belangen tot optimale oplossingen te komen. We moeten realistisch zijn dat dit niet altijd zal lukken .
- Reactie op vraag of ook gekeken wordt naar vervoer over water (in verkeersanalyse wordt daar niet over gesproken): we kijken ook naar goederenvervoer/ vervoer over water. Rijkswaterstaat is niet alleen aangehaakt als wegbeheerder maar ook als vaarwaterbeheerder. Ook uit beleidskader mobiliteit blijkt de ambitie van provincie daarin. Het betekent niet dat we alles binnen het project oplossen maar wel dat we er serieus kijken of er potentie zit in maatregelen over het water.
- Reactie op vraag over hoe ver project gaat in optimaliseren OV/ busbanen (zeker mbt busverbinding in Gemert-Bakel, of potentiële rendabele busverbinding Asten-Someren): project gaat niet over alle beleidsvlakken (zoals ov-concessies) binnen de provincie. Wel kijken we waar logische verbanden/ kansen zitten, ook tussen regio's. We kijken waar zaken belegd kunnen worden (in-aan-buiten project).
- Reactie nav opmerking waarom verkeersmodel tot 2040 kijkt terwijl als de weg gereed is het al tegen 2035 loopt: in vergelijking met PIP is horizon van 2030 naar 2040 gegaan. De plannen van gemeenten ná 2040 zijn nog onvoldoende concreet/ hard om plannen op te maken.
- Probeer iets te maken waarmee we mensen uit kunnen leggen waarom het niet anders kan qua tempo. En maak duidelijk waarom we mensen vragen om te participeren (wat hun invloed is/ we met hun inbreng doen).
- Heb aandacht voor keuze van middelen en kanalen met het oog op diverse doelgroepen te betrekken